

**ПУБЛІЧНІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ
У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ОСОБИ
НА СУДОВИЙ ЗАХИСТ**

Лебеденко Олександр Михайлович

здобувач

*Науково-дослідного інституту публічного права
м. Київ, Україна*

Важливе значення в реалізації правоохоронного, правозахисної та правовідновлювальної функцій відіграє судова влада, що володіє достатньо широким колом можливостей застосування компенсаторного механізму із відновлення майнової та моральної шкоди, а також інших видів правопорушень. В сучасних умовах є триваючою судова реформа, однією із складових якої створення системи електронного судочинства.

Так, відповідно до ст. 147 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» в Україні діє «система забезпечення функціонування судової влади». До цієї системи входять: Вища рада правосуддя, Вища кваліфікаційна комісія суддів України, Державна судова адміністрація України та Національна школа суддів України, інші органи державної влади та органи місцевого самоврядування беруть участь в організаційному забезпеченні діяльності судів у випадках і порядку, визначених цим та іншими законами [1]. Забезпечення функціонування системи інформаційного забезпечення адміністративного судочинства в системі органів забезпечення функціонування судової влади покладається на Державну судову адміністрацію (ст.ст. 152, 155 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»). Інформаційне забезпечення судової влади здійснюється через такі публічні інформаційні ресурси, як Єдиний реєстр судових рішень, Реєстр електронних адрес органів державної влади, їх посадових та службових осіб, автоматизована система документообігу суду, Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система [2; 3; 4].

Згідно із положеннями ст. 18 КАС України у судах діє Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система, що функціонально виконує такі завдання, як : реєстрація документів, що надходять до суду; визначення судді для розгляду справи; обмін документами в електронній формі між судами, а також між судом та учасниками судового процесу; фіксування судового процесу та участі учасників судового процесу у судовому засіданні в режимі відеоконференції [5].

Деталізація інформаційного забезпечення адміністративного судочинства України відбувається на рівні підзаконних нормативно-правових актів, що ухвалені Державною судовою адміністрацією України, якими закріплено Інструкцію про порядок роботи з технічними засобами фіксування судового процесу (судового засідання) [6]; Інструкції з діловодства в місцевих та апеляційних судах України [7], тощо.

В Інструкції про порядок роботи з технічними засобами фіксування судового процесу (судового засідання) [6] поміж іншого зазначається, що її завданням є «забезпечення належної організації роботи судів в ході фіксування судових засідань, встановлення рекомендацій та єдиних підходів до використання судами технічних засобів фіксування судового засідання, а також узагальнення правових норм щодо порядку фіксування судових засідань». Згідно із п. 8 Інструкції про порядок роботи з технічними засобами фіксування судового процесу (судового засідання) [6] зазначається в наслідок застосування засобів технічного зв'язку задля фіксації судового засідання має бути: технічний запис судового засідання – електронного файлу в форматі відео- та (або) звукозапису (при цьому файл відеозапису судового засідання містить в собі одночасно відео- та звукозапис судового засідання); протокол судового засідання або журналу судового засідання відповідно до вимог процесуального законодавства [6]. Протокол судового засідання складається відповідно до правил цивільного, господарського та адміністративного судочинства; журнал судового засідання – відповідно до правил кримінального судочинства.

В межах інформаційного забезпечення функціонування судової системи активно розробляються та впроваджуються інформаційні ресурси проєкту «Електронний суд». Основним завданням проєкту «Електронний суд» є: створення умов для оперативного доступу громадян до правосуддя; перехід до електронного процесуального документообігу між судом та учасниками процесу із застосуванням електронного цифрового підпису, до електронного обміну інформацією з базами даних інших державних органів та установ, забезпечення повної цифровізації процесів судового діловодства, формування єдиного електронного архіву судових справ [8; 9]. Державна судова адміністрація України надала офіційні роз'яснення щодо механізму використання публічного інформаційного ресурсу «Електронний суд» [10]. Важливим стало створення надсилання через інформаційний ресурс «Електронний суд» повісток, якщо сторона по справі зареєстрована в ЄСІТС автоматичному режимі, а також надсилаються всі документи, які містяться в АСДС (за виключенням обмежень, передбачених законодавством). Обов'язковою умовою автоматичного надсилання

документів до електронного кабінету учасника справи є внесення до АСДС РНОКПП такого учасника справи. Особам, які зареєстрували офіційні електронні адреси в Єдиній судовій інформаційно-комунікаційній системі, суд надсилає будь-які документи у справах, в яких такі особи беруть участь, виключно в електронній формі шляхом їх направлення на офіційні електронні адреси таких осіб, що не позбавляє їх права отримати копію судового рішення у паперовій формі за окремою заявою. Для перегляду інформації щодо надходження документу (та прикріплений до нього файл) до Кабінету користувача Електронного суду необхідно перейти на закладку «Статус доставки» у додаткових відомостях в реєстрі документів по конкретній справі.

Література:

1. Про судоустрій та статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Стор. 7. Стаття 545.

2. Про доступ до судових рішень: Закон України від 22.12.2005 р. № 3262-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 15. Ст. 128

3. Про затвердження Положення про Єдину базу даних електронних адрес, номерів факсів (телефаксів) суб'єктів владних повноважень: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.01.2011 р. № 5. *Офіційний вісник України*. 2011. № 2. Стаття 102.

4. Щодо Положення про автоматизовану систему документообігу суду: Рішення Ради суддів України від 26.11.2010 р. № 30. *Вісник Верховного Суду України*. 2010. № 51

5. Про затвердження Положення про порядок функціонування окремих підсистем Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи: Рішення Вищої ради правосуддя від 17 серпня 2021 року № 1845/0/15-21. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1845910-21#Text>

6. Про затвердження Інструкції щодо роботи з технічними засобами фіксування судового засідання: Наказ Державної судової адміністрації України 06 червня 2022 року № 156. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0156750-22#Text>

7. Про затвердження Інструкції з діловодства в місцевих та апеляційних судах України: Наказ Державної судової адміністрації України 20 серпня 2019 року № 814 (у редакції наказу Державної судової адміністрації України від 17 жовтня 2023 року № 485). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0814750-19#n11>

8. Кривка В.П. Використання новітніх інформаційних технологій – ефективний шлях підвищення доступності правосуддя. *Газета*

«Верховина». 19 жовтня 2013 року. URL: <https://mg.zk.court.gov.ua/sud0706/publication/plait>

9. Електронний суд. URL: <https://id.court.gov.ua>

10. Функціонування Єдиної судової інформаційно-комунікаційної системи. URL: https://dsa.court.gov.ua/dsa/inshe/func_ecits/

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-395-1-57>

БЮРОКРАТИЧНА АВТОНОМІЯ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ

Попов Ігор Володимирович

здобувач кафедри конституційного та адміністративного права

Запорізького національного університету

м. Запоріжжя, Україна

Концептуальна основа формування сучасної публічної служби враховує не лише основи формування служби як державного органу, а й як бізнес-моделі або системи менеджменту. Такий підхід вносить суттєві корективи в організацію публічної служби та визначення комплексу повноважень відповідних публічних службовців, оскільки розширює чисельність факторів впливу на суспільно-державні відносини в межах реалізації яких публічна служба конкретної держави існує.

Одним із системоутворюючих факторів впливу на функціонування публічної служби є бюрократична автономія, дослідження якої не набуло значного поширення в межах вітчизняної науки адміністративного права. Для дослідження значення бюрократичної автономії в системі функціонування публічної служби слід розглянути природу бюрократії в історичному контексті.

Цікавими видаються результати дослідження зарубіжного науковця П. Варзара, який досліджуючи проблеми сумісності демократії і бюрократії зазначив, що термін «бюрократія» розглядався як система управління, за якої суспільні інтереси підпорядковуються інтересам чиновницької адміністрації. Дослідник зазначає, що у наші часи цей термін має такі смислові значення: 1) адміністративна система (governpense), створена на постійній основі відповідно до певних традиційних професійних правил; 2) система правління (government), за якої вищі виконавські функції належать професійним адміністраторам, а не обраним представникам влади; 3) корпус державних професійних службовців, визнаних окремою соціальною групою з певними інтересами